Occitaans

Van Wikipedia

Dit artikel is gesjreve (of begós) in 't Mestreechs. Laes hie wie v'r mit de versjillende saorte Limburgs ómgaon.

't **Occitaans** is de euverkoepelende naom vaan 'n groete gróp dialekte in Zuid-Fraankriek en 't begrenzend gebeed in Spaanje en Italië. De naom (ouch wel *langue(s) d'oc*) kump vaan 't Middeliewse woord veur "jao"; 't Frans en zien zöstertaole heite *langue(s) d'oïl*. De taol weurt door zoe'n twie tot tien miljoen lui gesproke; wie euveral in Fraankriek weure ouch hei de minderheidstaole bedreig. Evels zien in de jongste tied väöl projekte oontstande veur de taol nui leve in te bloze, boe-oonder *écoles d'immersion* veur klein kinder.

't Occitaans kint de volgende hoofgrópe, die soms ouch es apaarte taole gezeen weure: 't Aranees, 't Auvernhat, 't Gascons, 't Lengadocian, 't Limoeziens, 't Provençaals en 't intösse oetgestorve Judeo-Provençaals.

't Occitaans is vaan groet historisch belang: al ietot Paries tot bleuj kaom waor 't zuie vaan Fraankriek, boe de Kathare woende, cultureel op hoeg niveau. De troubadours sjreve hun leedsjes in dees taol op.

Dante Alighieri sjreef dèks op 't Occitaans. Sommege stökker oet de 10e bis 13e iewse Carmina Burana zien gesjreve op 't Occitaans.

Veurbild

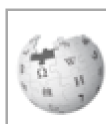
Hei volg e citaat vaan Middeliews Occitaans:

> «Tan m'abellis vostre cortes deman, / qu'ieu no me puesc ni voill a vos cobrire. / Ieu sui Arnaut, que plor e vau cantan; / consiros vei la passada folor, / e vei jausen lo joi qu'esper, denan. / Ara vos prec, per aquella valor / que vos guida al som de l'escalina, / sovenha vos a temps de ma dolor»

Dit veurbeeld kump oet Dantes *Divina Commedia*, afdeiling vagevuur. D'n diechter kump hei de Provençaalse troubadour Arnaut Daniel tege, dee häöm oetlègk wie 't in 't vagevuur draon touwgeit. Aander gooi veurbeelde kin me tege koume in 't Carmina Burana, boevaan bepaolde passages zien gesjreve op 't Occitaans.

Externe linke

- Lèskes Occitaans (http://occitanet.free.fr) (op 't Fraans)

D'r is 'n **Occitaanse editie** van Wikipedia, de vriej encyclopedie.
